

4

Kultur

Arbeidsområder

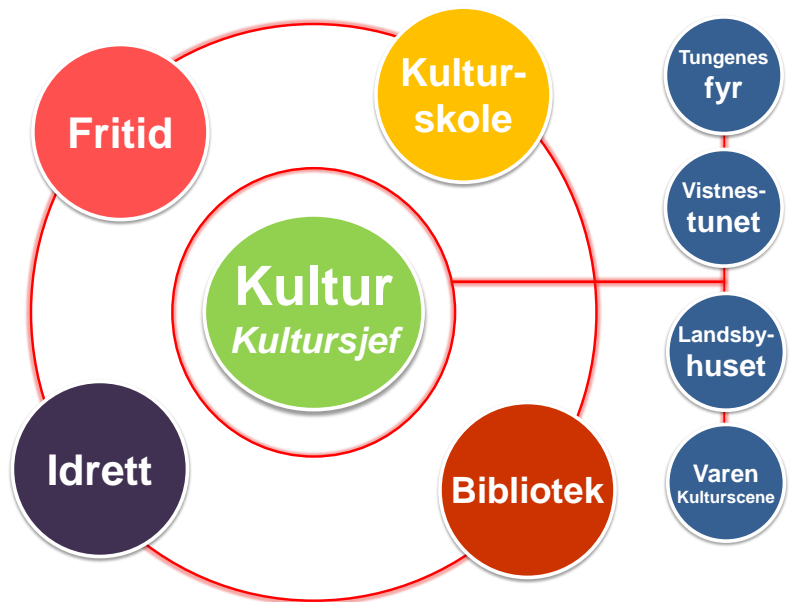
Tjenesteområdet består avdelinger for kulturskole, folkebibliotek, idrett og fritid, samt virksomhetene Varen, Landsbyhuset, Tungenes fyr og Vistnestunet museumsgård. 2020 har vært sterkt preget av covid 19-pandemien, gjennom nedstengning og påfølgende gradvise gjenåpninger. Dette har vært krevende, og økonomisk innebærer dette en kraftig svikt i de inntektsbringende aktivitetene.

Året har likevel vært preget av et høyt aktivitetsnivå, både våre kommunale kulturarenaer, andre kulturaktører og frivillige lag og foreninger har gjort en formidabel innsats for å holde hjulene i gang. Samtidig er forberedelsene til Randaberg sitt 100 års-jubileum i 2022 for alvor satt i gang.

500 Kultur felles: Tungenes fyr og Vistnestunet museumsgård drives i samarbeid med Jærmuseet. I tillegg til Varen Randaberg kulturscene og Landsbyhuset eier kommunen flere lokaler som benyttes til kulturformål av frivillige aktører. Kommunalsjefen for kultur er kommunens representant i styret for Landsbyforeningen og Friluftslivets hus, og har ansvar for oppfølging av brukerne av Håndverkstova (Husfliden), Foren gamle skule (RAMA malergruppe) og fra 2021 Frivillighetens hus i Sentrumsparken.

Tjenesteområdet ivaretar utvikling og forvaltning innen kulturfeltet, herunder deltakelse i regionale institusjoner og organisasjoner innen kulturarv, idrett, kunstnerisk utsmykning, reiseliv og friluftsliv (Jærmuseet, Folkehallene, Region Stavanger, Nordsjøveien, Jæren friluftsråd, Ryfylke friluftsråd, Frilager og Rogaland Arbore). Kulturminnevern, navnesaker og noen tilskudd ligger også til ansvar 500.

202 Randaberg kulturskole: Hovedoppgaven er å gi barn og unge fagopplæring i estetiske fag. Kulturskolen ønsker også å være en møteplass og en arena for trivsel, mestring og utvikling, og et ressurscenter for kunst- og kulturfag i samarbeid med andre arenaer innen opplæring, kreativitet og livsmestring.

Kulturskolen tilbyr opplærings- og opplevelsestilbud innen tradisjonelle kunstfag som instrumentspill, solosang og visuelle kunstfag. Det tilbys også musikkterapi til barn i barnehage og grunnskole, PUH-samspillgruppe, «Minnenes melodi» for sykehjem, samt instrumentopplæring for voksne. Fremtidens kulturskole skal tilby en kunstfaglig bredde og også kunne utvikle tilbud innen nyere kunstformer.

510 Idrett/Randaberghallen: Ansvar for å legge til rette for utvikling av fysisk aktivitet med hovedvekt på barn og ungdom i samarbeid med skolene, med foreningslivet og øvrig publikum.

Randaberghallen har hatt kapasitetsutfordringer senere år, der både idrett og publikum har ønsket mer tid. Åpningstider og brukstider har blitt utvidet.

Høyt besøk er gledelig, men det legger også press på driftsbudsjettet ettersom mesteparten av bruken er gratis for brukerne, men kostnadsdrivende for kommunen. Utvidet bruk har delvis kun delvis blitt kompensert for gjennom tiltak i tidligere budsjett, og hallen har også hatt kutt i totale budsjett-rammer som følge av vedtatte innsparingskrav som har vært gjeldende for hele kommunen de siste år.

>> Randaberghallen har hatt kapasitetsutfordringer senere år, der både idrett og publikum har ønsket mer tid.

Det har vært og er vanskelig å kutte utgifter samtidig som man skal overholde krav til forsvarlig drift, og ikke kutte i viktig gratistilbud.

Randaberghallen har primært håndtert økte kostnader og kutt med innsparinger i form av ENØK-tiltak og økte inntekter fra betalende publikum. Det har fungert frem til nå, men det er usikkert hvordan besøkstallene i svømmehallen utvikler seg.

På grunn av smittevernregler kan hallen per i dag ta imot langt mindre publikumsbadere enn vanlig. Tapte inntekter har så langt blitt kompensert via egne ordninger tilknyttet covid-19. Det knytter seg imidlertid usikkerhet til om og når besøk og inntekter normaliserer seg igjen når hallen kan vende tilbake til ordinær drift.

550 Randberg folkebibliotek har ansvar for utlån av bøker og andre medier til kommunens innbyggere i tillegg til litteratur og informasjonsformidling. Biblioteket er også en uformell møteplass på tvers av generasjonene. Randberg folkebibliotek og skolene i Randberg fortsetter samarbeidet om felles katalog.

Høsten 2020 gikk vi over til nytt biblioteksystem (BiblioFil), og fikk samtidig installert utlånsterminal. Biblioteket har også videreført samarbeidet med Helsestasjonen om «Bokstart». Prosjektet fikk tilskudd i forbindelse med bokåret 2019, og startet opp høsten 2019 med utdeling av gratis bok ved 18 måneders-kontrollen på helsestasjonen. I tillegg er det et arrangement på biblioteket for de miste. Kommunen fikk 25 000 kr fra Rogaland fylke til å videreføre prosjektet i 2020.

560 Fritidsavdelingen: Tilrettelegger for det frivillige kulturlivet i kommunen gjennom tilskudd og utleie av kommunale lokaler. Som følge av innsparingskrav de siste årene, og mindre etterspørsel, har avdelingen holdt en del av stillingsressursen til tilsynsvakt ved utleie av skolelokaler vakant.

Fritidsavdelingen driver kommunale aktivitetstilbud for ungdom (U59, trial, ferieaktiviteter, skoleball og UKM), og har ansvar for fritidskontakt-

ordningen for voksne og tilrettelagte fritidstilbud.

Avdelingen samarbeider med frivillige om ulike tilbud til flerspråklige. Inkludering av flerspråklige barn i fritidsaktiviteter er en sentral oppgave for avdelingen. Fritidsavdelingen er involvert i flere større arrangementer på vegne av tjenesteområdet.

I 2020 ble dessverre Internasjonal festdag og en interkommunal sommerfest for utviklingshemmede avlyst på grunn av koronapandemien.

Badeglede i Randaberghallen.

Nøkkeltall

Årsverk

Kultur	Årsverk
Randaberg kulturskole	7,0
Kultur (inkl. Varen, Tungenes og Vistnestunet)	4,4
Idrett/Randaberghallen	6,1
Randaberg folkebibliotek	3,9
Fritid	5,5
Årsverk totalt	26,9

- Takk for kampen i Randaberg Arena, fra en jentekamp i februar i år.

KOSTRA

Kultur barne- og ungdomstiltak	Randaberg			Gj.sn. gr. 10	Gj.snitt Rogal.	Gj.snitt landet
	2017	2018	2019	2019	2019	2019
Netto driftsutgifter til kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)	5,1	5	5,2	3,5	4,2	5,1
Netto driftsutgifter til idrett (f380+f381) i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)	1,8	1,9	1,9	1,2	1,4	1,9
Netto driftsutgifter til barn og unge (f231+f383) i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)	1,2	1,2	1,2	0,8	0,8	1
Netto driftsutgifter til allmenn kultur (f370+f373+f375+f377+f385+f386) (1000 kr)	13 526	12 955	14 565	206 065	6 479 687	648 138
Netto driftsutgifter til kultursektoren per innbygger (kr)	3016	3083	3219	2173	2627	3041
Brutto investeringsutgifter til kultursektoren per innbygger (kr)	511	776	67	881	1574	1188
Besøk i folkebibliotek per innbygger (antall)	6,3	5,2	4,8	3,8	4,8	6,4
Barn 6-15 år i kommunens kulturskole (prosent)	18,6	18,5	15,5	15,8	13,3	15
Omløpshastighet for bøker (antall)	0,9	0,9	0,9	0,8	0,8	1
Brutto driftsutgifter til folkebibliotek (1000 kr)	4 899	3 735	3 777	71 366	1 810 409	166 421

>> Det er spesielt idrett og aktivitetstilbud for barn og unge som prioriteres høyt i Randaberg sammenlignet med andre.

Kommentarer til nøkkeltallene

Kommunebarometeret til Kommunal rapport viser at Randberg har sunket fra 106. plass i 2018 til 134. plass i 2019. Kulturbudsjettets andel av kommunens totale utgifter ligger stabilt rundt fem prosent, på nivå med gjennomsnittet i Rogaland, og over gjennomsnittet for vår KOSTRA-gruppe og landsgjennomsnittet.

Det er spesielt innen idrett og aktivitetstilbud for barn og unge Randberg ligger høyt sammenlignet med andre. KOSTRA-tallene gir i noen tilfeller også indikasjoner på aktivitetsnivået. Utlåns- og besøkstall for biblioteket i Randberg ligger markant over gjennomsnittet for landet og vår egen KOSTRA-gruppe.

Feiring av nasjonaldagen på Vistnes.

Nøkkeltall fra Randberg kulturskole:

Nøkkeltall elevutvikling/ dekningsgrad	01.10 2014	01.10 2015	01.10 2016	01.10 2017	01.10 2018	01.10 2019	01.10 2020
Elevantall/plasser i kultur- skolen inkl. elevplasser uten kontingent (musik- terapi gitt til skoler og ATO-avdeling)	350	335	339	324	277	243	239
Elever på venteliste	24	24	29	26	46	9	20

Kommentar til nøkkeltall fra Randberg kulturskole:

Fra 2020 regner vi "elevplasser" for å gi et best mulig bilde av volum. Ni elever hadde i 2020 to plasser, slik at elevtallet dette året er 230. Det er med andre ord en liten nedgang fra 2019, men ut fra koronasituasjonen kunne man fryktet en større nedgang.

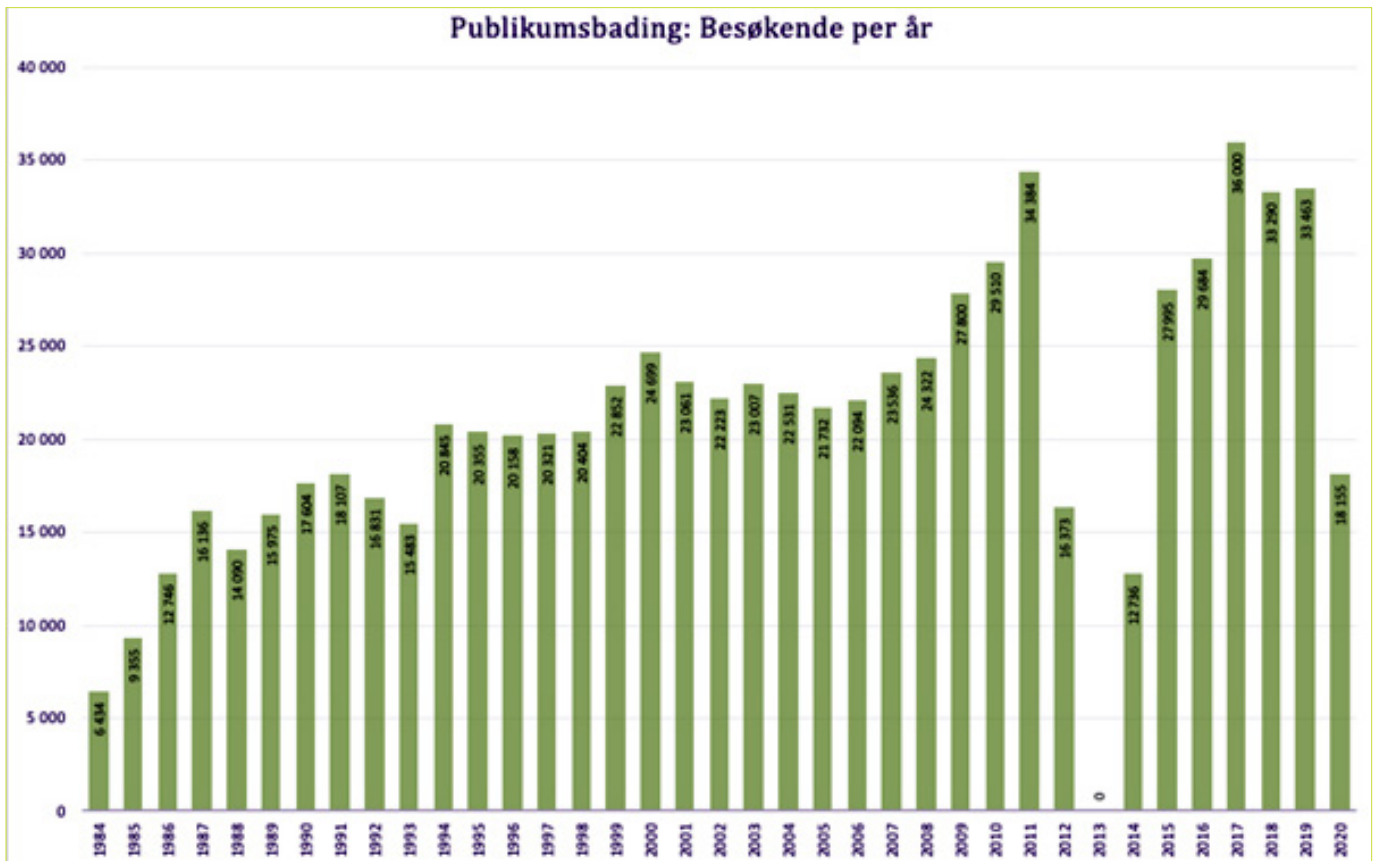
Kommentar til nøkkeltall fra Tungenes fyr og Vistnestunet:

Det var en nedgang i besøkstallet fra 2018 til 2019, og på grunn av pandemien forventes en nedgang i 2020 også, selv om det for Tungenes fyr og Jærmuseet totalt sin del rapporteres om en hyggelig økning av besøket i sommer.

>> (...) selv om det for Tungenes fyr og Jærmuseet totalt, rapporteres om en hyggelig økning av besøket.

Besøkstall/år	Barn	Voksne	Totalt
Tungenes fyr:			
2011	3 020	15 859	18 879
2012	2 098	15 364	17 462
2013	2 423	8 259	10 682
2014	3 483	14 435	17 918
2015	4 627	13 775	18 402
2016	5 115	16 625	21 740
2017	6 941	17 368	24 309
2018	6 220	14 492	20 712
2019	4 712	12 670	17 382
Vistnestunet :			
2011	2 176	616	2 792
2012	2 891	1 348	4 239
2013	2 798	1 638	4 436
2014	3 582	2 095	5 677
2015	3 939	2 657	6 596
2016	3 750	2 707	6 457
2017	4 090	2 459	6 549
2018	3 916	2 637	6 553
2019	3 427	2 078	5 505

Offentlig bading per år

Kommentar til nøkkeltallene fra Randberg-hallen:

Nedgangen i besøkstallet for 2012-2014 er knyttet til perioden med rehabilitering. Statistikken viser en sterk økning i besøket i svømmehallen, med rekordbesøk i 2017.

2018 var noe svakere, sannsynligvis på grunn av mye fint vær i høysesongen. Stavanger svømmehall var stengt på grunn av rehabilitering fra og med 2017 frem til påsken 2019. Tallet for 2020 er en foreløpig prognose, men det forventes en klar nedgang i besøkstallene under perioden med stengt svømmehall, samt begrenset kapasitet på grunn av smittevernregler etter gjenåpningen.

>> Foreslått reduksjon tilsvarer 17 prosent av midlene som er satt av til de forskjellige tilskuddsordningene rettet mot frivillige lag og foreninger.

Nye tiltak som er innarbeidet i budsjettet

Prisjustering regionale forpliktelser innen museum, reiseliv og friluftsliv

Kommunens tilskudd til Destinasjon Stavanger, Nordsjøvegen, Jæren og Ryfylke friluftsråd, Rogaland Aboret og Jærmuseet ligger på kulturbudsjettet, og reguleres etter avtaler knyttet opp til både prisindeks og befolkningsutvikling.

Redusert tilskudd frivillige organisasjoner

Foreslått reduksjon tilsvarer 17 prosent av midlene som er satt av til de forskjellige tilskuddsordningene rettet mot frivillige lag og foreninger i Randberg, og øvrig ikke-kommunalt kulturliv i kommunen. Tiltaket begrunnes ut fra at antall tilskuddsberettigede medlemmer innenfor idrett, musikk og andre barne- og ungdomsorganisasjoner har gått ned, fra ca. 3 300 i 2010 til 2 465 i 2020.

Reduksjonen må sees i sammenheng med at det

også kuttes i driftsbudsjettet for kultur. Fordelingen av kutt innenfor de ulike tilskuddspostene vil rådmannen komme tilbake til over nyåret i en sak til HNK.

Endra driftsutgifter Folkehallene, Forus sportssenter

Basert på siste prognoser fra Folkehallene, som også inkluderer økt tilskudd til Forus sportssenter på 75.000 kr, blir det endring i forhold til økonomiplanen fra 2022. I økonomiplanen er det lagt til grunn at tilskuddet blir redusert med 100.000 kr fra 2020. I siste prognoser blir tilskuddet uendret i hele økonomiplanperioden. Tilskuddet til Forus sportssenter blir i 2021 kompensert gjennom reduksjon i tilskudd til resten av Folkehallene.

500 Randaberg 100-års jubileum 2022 - jubileumsuke - styrket prosjektkoordinering

Dette tiltaket er utarbeidet som et alternativt tiltak til det som allerede ligger i gjeldende økonomiplan, med tanke på økt stillingskapasitet til å planlegge dette jubileet gjennom neste år.

Stor aktivitet knyttet til koronaepidemien, ikke minst med økt etterspørsel etter kultur sine tjenester på Varen, binder opp arbeidskapasitet til personell som jobber med jubileet. Det er derfor behov for frikjøp av arbeidskraft til å jobbe dedikert med jubileet. Det er i tiltaket lagt til grunn en økning med 20 prosent stilling.

Investerings tiltak

Nærmiljøanlegg (5015)

På denne posten settes det av midler til nærmiljøanlegg i regi av velforeninger og andre lag og foreninger, samt til nærmiljøanlegg i kommunal regi.

Ballbinger/løkker, skateanlegg og tilrettelegging av turveier og andre anlegg for friluftsliv og utendørs aktivitet er eksempel på slike anlegg. Midlene kan benyttes som egenkapital ved søknader om spillemidler til nærmiljøanlegg.

Posten ble satt på pause i 2018-2019, men det bør

fra 2020 settes av midler da det er nye aktuelle nærmiljøprosjekter på trappene.

3600 Prosjektering Maritimt vitensenter (4258) utsatt

Prosjektering i vedtatt økonomiplan 2022 og 2023, men foreslås utsatt til 2023 og 2024. Maritimt vitensenter i Tungevågen planlegges med interaktive utstillinger om havbruk, maritim industri og Kystverkets historie. Det er gjennomført arkitektkonkurranse, med Vitenlandskapet av Rørbæk og Møller som vinnere. Det er i 2020 sendt søknader både til Rogaland fylkeskommune og staten, men disse har ikke gitt uttelling. Det må derfor jobbes videre med finansiering før man kan gå videre på prosjektet. Jærmuseet har budsjettet med 15 mill. kroner i andel fra Randaberg kommune. Det er lagt inn totalt 5 mill. kroner i 2020 og 2021.

Arbeidet med å etablere et visningsanlegg for havbruk, med utgangspunkt det eksisterende Sjøbruksmuseet i Tungevågen, fortsetter. Totalt 5,0 mill. kr i 2023-2024.

375 Helårsrom Vistnestunet museumsgård

Jf. sak 115/19 til kommunestyret (12.12.2019). Det er behov for å videreutvikle tilbudet på Vistnestunet med et helårsrom for skoleklasser, barnehager, utleie, etc.

Det er utarbeidet et forslag der det etableres et helårsrom ved blant annet å ta i bruk hevdaløa. Det foreslås et rom som kan brukes til undervisning, møter, utleie til selskaper, teambuilding etc, også i vinterhalvåret. Samtidig foreslås det grep når det gjelder kjøkkenfasilitetene, som i dag er meget begrensede for de større arrangementene på Vistnestunet.

>> Det er behov for å videreutvikle tilbudet på Vistnestunet med et helårsrom for skoleklasser, barnehager, utleie, etc.